

Dosarul nr. 2r-72/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (judecător M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Panov, M. Anton și V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot,

în cauza civilă la cererea depusă de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, împotriva OM „Alfa Resurse” SRL, intervenienți accesorii Vladimir Tabunșcik, „Bistretto” SRL și executorul judecătoresc Victor Cațer, cu privire la rezoluțiunea contractului de ipotecă și a contractului de fidejusiune, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de apelanta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, și s-a comunicat apelantei Diana Coroi despre necesitatea lichidării neajunsului,

c o n s t a t ă :

La 03 aprilie 2017, Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a depus cerere de chemare în judecată împotriva OM „Alfa Resurse” SRL, intervenienți accesorii Vladimir Tabunșcik, „Bistretto” SRL și executorul judecătoresc Victor Cațer, cu privire la rezoluțiunea contractului de ipotecă nr. 3396 din 05 octombrie 2016, încheiat între OM „Alfa Resurse” SRL și Diana Coroi, și a contractului de fidejusiune nr. 06-09/2016F1 din 15 septembrie 2016, încheiat între OM „Alfa Resurse” SRL și Diana Coroi, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 5-14).

Prin hotărârea din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea înaintată de Diana Coroi a fost respinsă ca neîntemeiată (vol. II, f.d. 59-69). S-a încasat în beneficiul OM „Alfa Resurse” SRL, din contul Dianei Coroi,

suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 03 septembrie 2018, Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a declarat apel împotriva hotărârii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (vol. II, f.d. 71).

Prin încheierea din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, și s-a acordat apelantei Diana Coroi un termen de 20 zile din momentul comunicării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei (vol. II, f.d. 75-76).

La 20 noiembrie 2018, Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a depus, prin intermediul poștei electronice, cerere privind scutirea parțială de plata taxei de stat, și anume până la suma de 150 lei (vol. II, f.d. 86-88; 78).

În motivarea cererii privind scutirea parțială de plata taxei de stat, apelanta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a indicat că prin cererea de chemare în judecată, a solicitat în exclusivitate desființarea cu caracter retroactiv a contractelor de ipotecă și fidejusiune, fără ca prin efectul posibil al admiterii acțiunii, să dobândească foloase patrimoniale.

Astfel, apelanta a invocat că în conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, acțiunea care nu urmează a fi evaluată se taxează la valoarea de 500% de u.c., ceea ce constituie suma de 100 lei per pretenție.

La fel, apelanta a considerat că potrivit art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, la depunerea cererii de apel trebuie să plătească taxa de stat în sumă de 150 lei.

Apelanta a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele Clionov v. Republica Moldova, Tudor-Comerț v. Republica Moldova și Teltronic-CATV v. Polonia), din care rezultă că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv, mai ales atunci când cel care intenționează să exercite calea de atac este lipsit de resurse financiare.

Apelanta a relevat că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în toate cazurile de exercitare a recursului (apelului) fără plata taxei de stat, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii cuantumului acesteia sau a scutirii recurentului (apelantului) care invocă situația financiară grea.

În continuare, apelanta a afirmat că situația sa financiară dificilă, cât și cea a soțului Vladimir Tabunșcik, nu le permite să achite taxa de stat în mărime de 18 750 lei.

În susținerea acestei afirmații, apelanta a prezentat certificatul de salariu, care confirmă că aceasta primește lunar un salariu nu mai mare de 5 000 lei, cât și certificatul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale, care confirmă că soțul său nu are venituri.

De asemenea, apelanta a notat că are la întreținere doi copii minori și pe

mama sa lipsită de discernământ, iar având în vedere că în al doilea trimestru al anului 2018, cheltuielile de consum per persoană constituie suma de 2 379, 1 lei lunar, cheltuielile apelantei depășesc cu mult veniturile.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de apelanta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat (vol. II, f.d. 97-98). S-a comunicat apelantei Diana Coroi despre necesitatea lichidării neajunsului în termen de 20 zile din momentul recepționării încheierii, și anume: prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. S-a considerat în continuare că cererii de apel depuse de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, nu îi este dat curs.

La 28 decembrie 2018, Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a declarat recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia cu soluționarea în fond a cererii de scutire de la plata taxei de stat, prin scutirea apelantei Diana Coroi de la plata taxei de stat până la suma de 150 lei (vol. II, f.d. 100-102).

Recurenta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a evidențiat că a recepționat încheierea contestată la 15 decembrie 2018.

În motivarea recursului, recurenta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a susținut că prin cererea de chemare în judecată, a solicitat în exclusivitate desființarea cu caracter retroactiv a contractelor de ipotecă și fidejusiune, fără ca prin efectul posibil al admiterii acțiunii, să dobândească foloase patrimoniale.

Astfel, recurenta a invocat că în conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, acțiunea care nu urmează a fi evaluată se taxează la valoarea de 500% de u.c., ceea ce constituie suma de 100 lei per pretenție.

La fel, recurenta a considerat că potrivit art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, la depunerea cererii de apel trebuie să plătească taxa de stat în sumă de 150 lei.

Recurenta a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele Clionov v. Republica Moldova, Tudor-Comerț v. Republica Moldova și Teltronic-CATV v. Polonia), din care rezultă că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv, mai ales atunci când cel care intenționează să exercite calea de atac este lipsit de resurse financiare.

Recurenta a relevat că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în toate cazurile de exercitare a recursului (apelului) fără plata taxei de stat, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii quantumului acesteia sau a scutirii recurentului (apelantului) care invocă situația financiară grea.

În continuare, recurenta a afirmat că situația sa financiară dificilă, cât și cea a soțului Vladimir Tabunșcik, nu le permite să achite taxa de stat în mărime de 18 750 lei.

În susținerea acestei afirmații, recurenta a menționat că a prezentat instanței de apel certificatul de salariu, care confirmă că aceasta primește lunar un salariu nu mai mare de 5 000 lei, cât și certificatul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale, care confirmă că soțul său nu are venituri.

De asemenea, recurenta a reiterat că are la întreținere doi copii minori și pe mama sa lipsită de discernământ, iar având în vedere că în al doilea trimestru al anului 2018, cheltuielile de consum per persoană constituie suma de 2 379, 1 lei lunar, cheltuielile apelantei depășesc cu mult veniturile sale.

Recurenta a indicat că este eronată constatarea instanței de apel precum că a îndus în eroare instanțele de judecată în privința veniturilor obținute, cât și a tănuțit faptul că este unicul asociat și administrator al „Black Eyes Coffee” SRL.

Aici, recurenta a precizat că „Black Eyes Coffee” SRL este o întreprindere inactivă, care a raportat zero venituri de la data fondării.

De asemenea, recurenta a anexat certificatul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale, care confirmă că a obținut venituri doar de la ÎM „Jolly Allon” SA.

La 14 ianuarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor OM „Alfa Resurse” SRL, Vladimir Tabunșcik, „Bistretto” SRL și executorul judecătoresc Victor Cațer, copia cererii de recurs depuse de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot (vol. II, f.d. 109).

Intimații OM „Alfa Resurse” SRL, Vladimir Tabunșcik, „Bistretto” SRL și executorul judecătoresc Victor Cațer nu au depus referințe la recursul declarat de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum rezultă din actele cauzei, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia încheierii contestate în adresa reprezentantului recurteii Diana Coroi, avocatului Alexandru Bot, la data de 15 decembrie 2018, prin intermediul poștei electronice (vol. II, f.d. 99).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, care a declarat recursul la 28 decembrie 2018, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, urmează a fi restituit, din următoarele raționamente.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă

încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că la 03 septembrie 2018, Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a declarat apel împotriva hotărârii din 01 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, și s-a acordat apelantei Diana Coroi un termen de 20 zile din momentul comunicării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

La 20 noiembrie 2018, Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a depus, prin intermediul poștei electronice, cerere privind scutirea parțială de plata taxei de stat, și anume până la suma de 150 lei.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de apelanta Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat. S-a comunicat apelantei Diana Coroi despre necesitatea lichidării neajunsului în termen de 20 zile din momentul recepționării încheierii, și anume: prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. S-a considerat în continuare că cererii de apel depuse de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, nu îi este dat curs.

Începând cu data de 01 iunie 2018, în conformitate cu art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Astfel, procesul în instanța de apel poate fi desfășurat mai departe fără ca scutirea de plata taxei de stat să fie soluționată în mod irevocabil. Or, în cazul în

care instanța de apel respinge în mod neîntemeiat cererea privind scutirea de plata taxei de stat, iar în final, această soluție duce la restituirea cererii de apel, justițiabilul vizat va avea posibilitatea de a ataca încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii de apel odată cu încheierea de restituire a cererii de apel.

Astfel, Colegiul reține că încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a considerat în continuare că cererii de apel depuse de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, nu îi este dat curs, nu poate fi atacată în temeiul legii, și anume art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În aceste circumstanțe, Colegiul reține că recurenteii Diana Coroi îi este asigurat dreptul la un recurs efectiv, garantat de art. 6 și 13 ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, și anume prin oferirea dreptului de recurs împotriva încheierii recurate odată cu fondul cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. e) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea depusă de Diana Coroi, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, împotriva OM „Alfa Resurse” SRL, intervenienți accesorii Vladimir Tabunșcik, „Bistretto” SRL și executorul judecătoresc Victor Cațer, cu privire la rezoluțiunea contractului de ipotecă și a contractului de fidejusiune, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan